

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 26.

Indult Bétsből, Kedden, Április 1-sőjén, 1823.

Smyrnai Tudósítások Febr. 18-dikáról.

A' Scióban lévő Ts. K. Vice Consulnak és az oltalma alá oda futott azon szigetbeli Catholicus Keresztyéneknek állapotja arra adott okot, hogy oda több Ausriai Ts. K. hajók küldettek. Az a' környülállás, hogy az elsőben ott megjelent Fenice nevű Ts. K. Goelette ellen egynéhány ágyú lövések tétettek, alkalmatosságul szolgált arra, hogy Fabvier Ezredessel ez eránt értekezni kellett; mellynek mind az ezen túl előforduló esetekre, mind a' Ts. K. Vice Consulra nézve hasznos következtetésekké lettek.

A' tengeri rablással a' Görögök három hónap óta alább hagytak, kiknek megzabolázásokra, az Anglus és Frantiza Admirálisok rendelései valamint az Ausriai tengeri erő által is ellenek tétetett fenytető intézetek nagyon foganatosok voltak.

Jóniai Szigetek.

A' Corfui Anglus Lord Fő-Commisszárius Sir Adám Úr Modonba Ibrahim Basához tett útjáról ezeket írja egy Tiszt Zántéból, ki ezen Követsegnél maga is jelen volt.

„Jan. 31-dikén érkezett meg a' Lord Fő-Commisszárius Wolf nevű Anglus Korvetten Modonhoz. Késérői voltak három hadi hajók ú. m. az Anglus Fregát

Galatea, és Wealze Brigg, és egy Orosz Brigg a' Hector. Vasmatskákat hányván, tsak hamar azután egy Tiszt küldeték a' Wolf-ról a' partra, ki az Ibrahim Basa Drogman-jának (Titoknok-jának) egy levelet adott által, mellyet ez azonnal felszakasztott. A' Tisztel tartott rövid beszéllgetés után, ez a' hajóra vissza tért, a' Titoknok pedig a' felszakasztott levéllel mindjárt Ibrahim Basához ment.“

„Febr. 1-ső napján reggel a' Lord Commisszárius a' partra kiszállván, öt szentes Tisztek 's a' három hadi hajók Komendánsai kísérték. A' parton egy Kompania Arabs sereg állott két sorban. A' Drogman ezek előtt a' Lordot elfogadván, ötet azonnal Ibrahim Basa palotájába vezette, ki a' Lord Generalist Tisztjeitől és több polgári Tisztviselőktől körülvéttetve a' palotának egyik erkelyén várta. Itt egymást udvari módon köszöntvén, Sir Adám Generálisnak az Egyiptomi Tisztek bémutattattak. Ezután minden ott lévők eltávoztak, a' Basát Dragománjával és Sir Adám Urat Titoknokjával magokban hagyván, hol a' két Fő-személyek két óráig együtt tanátskoztak. Ez alatt illendő távolságra az Egyiptomi Muzsikuskok Európai muzsika darabokat játszottak. Elvégződven a' tanátskozás Adám Generális a' Dragoman által, minden felől való katonai tisztelke-

bedések között, a'-partig vissza kísér-
tetett."

„Febr. 2-dikán a' három hadi ha-
jók három felé vették útjokat, a' mint
gondolják Alexandriába, Máltá-
ba és Smyrnába. Wolf Korvette pe-
dig Febr. 5-dikén érkezett vissza a' Lord
Fő Commiszáriussal Corfuba. A' mint
halljuk, Ibrahim Basa ezen Tanács-
kozások után, mellyeknek tárgya titok-
ban tartatik, mindjárt Kurírt küldött az
Attyához Alexandriába és a' Szul-
tánhoz Konstantzinápolyba."

Későbbi tudósítások szerint, mel-
lyek Módonból Febr. 28-dikán jöttek Zan-
téba, Ibrahim Basához egy hajó
érkezett Alexandriából, melly hihető-
képpen neki az Attyától parantsolatot
hozott. Ennek következtében Ibrahim
Basa Febr. 15-kén mintegy 15,000 gya-
log, 1000 lovas és 100 paltantus kato-
naságból álló sereggel és 20 minaások-
kal Módonból Tripolitza felé indult. Mi
legyen tzelja, azt bizonyosan senki sem
tudhatja. — Későbbi tudósítások szerint,
mellyek Módonból Corfuba Martz. 8-di-
kán jöttek, azt beszélik, hogy Ibra-
him Basa Tripolitza várának erőssé-
geit és falait földig lerontatta 's az ab-
ban volt őrizetet magához vévén, azzal
Modonba vissza tér.

Nagy Britannia.

Parlamentbeli dolgok.

A' Felső Házban Martius 7-kén Mar-
quis Londonderry újra felhozta,
hogy a' Katholikus Egyesület-
nek (Catholic Association) eltör-
léséről szükséges volna a' Háznak gon-
doskodni. Azon Egyesületnek sok tag-
jai politikus Demagogusok. Az
ugyan még magában nem sokat je-

lent; de most, midőn némelly érde-
demes Lordok meghatalmazzák az Egye-
sület tagjait, hogy nevelben bizonyos
jelentéseket tegyenek, nagyon veszedel-
mes Charactert kezd azon Egyesület fel-
venni. Különösen figyelmetessé kívánja
a' Házat egy Írásra tenni, mellynek egy
érdemes Lord neve, a' másik Házból,
van aláírva, és a' mellyet a' Katholikus
Egyesület gyűlésében közönségesen fel-
olvastak. (Itt fel olvasta a' Marquis,
Lord Duncannonnak egy levelét,
mellynek foglalatja a' volt, hogy a' kö-
zelebbi Ministeriumbeli Wighes Lord
Lansdown, Lord Carlisle, és Tier-
ney Urak nem változtatták meg a' Katho-
likusokat illető Kérdésre nézve értel-
meket a' Kabinétba léptekkor; hanem
jónak látták az alkori időben elmellőz-
ni ezen kérdést, a' nélkül, hogy azt
egészen elhagyni tzeljok lett volna) „Ha
már — így szólott tovább Marquis Lon-
donderry — ilyen világosításokkal
állhat elő a' Katholikus Egyesület, és
azokban magoknak a' Parlament tagjai-
nak nevére (Autoritát) támaszkodhatik;
így sokkal ártalmasabb fog lenni, mint
külömben lehetett volna. Az említett le-
vél felolvastatása után egy beszédet tar-
tott az Egyesület gyűlésében O'Connell
Úr, mellyben én ellenem személyessé-
gekre is vetemedett. Azt én — természet
szerént — fel sem veszem. Azt is mon-
dotta, hogy egy átalellenben üő érde-
mes Lord (Lord Clifden) szeretni fog-
ja, ha ő (O'Connell Úr) az Egyesület-
nek tudtára adja, mennyire sajnálja Mar-
quis Anglesea (a' mostani Irlandiai
Vice Király) némelly kemény kifejezéseit,
mellyeket nem régiben egy ezen tárgy
felett való tanácskozás alkalmosságával
hirtelenkedésből ejtett, 's mellyeket most,
gondolkozását ez eránt egészen meg-
változtatván, kész nyilván vissza venni.
Hogy ez, az általellenben üő érdemes

Lord nevében tett Nyilatkoztatás nem egyéb Vastag hazugságnál, abban én nem kételkedem. Ha az Irlandiai Helytartó-Lord értelmét megváltoztatta, azt megfogja a Ház annak útján (midőn a meghatalmazottja helyette volksol) tudni — Lord Clifden tagadta, hogy ő O'Connell Urat meghatalmazta volna, egy olyan Nyilatkoztatásnak az ő nevében való tételére „A' mi pedig magát a' Katholikus Egyesületet illeti, — így szollott tovább — mely ellen az érdemes Marquis annyira kikél; tudjuk hogy 35 esztendeje mióta a' Katholikusok egy vagy más formában Egyesületet állítanak, jussaiknak, mellyeket a' legbölcsebb és legjobb Emberek ítélete szerint igasságosan követnek, a' Parlamentnél való megnyerésére. Azon Végzések, mellyek 1793 óta az ilyen Egyesületek ellen hozattak, mind sikeretlenek lettek; és én merem állítani, hogy ezen mostani Egyesületet is nem fogják Uraságok elnyomni tudni. Az igaz, hogy a' Katholikus Egyesület magáviselésében sok van a' mit helyben nem lehet hagyni; de hát a' Protestánsok Irlandiában nem hasonló gyalázatra méltók e' türelmetlenségekért? szörnyűség, ha az ember el gondolja azon Vallásbeli gyűlölséget, melly a' Protestánsok egy része és a' Katholikusok közt Uralkodik. — A' legjobb eszköz az Egyesület eltörlésére az, hogy a' Katholikusoknak megkell adni a' mit kérnek — és emancipálni kell őket. — Martius 10-kén Marquis Lansdown a' Tanúk kihallgatásáról szóló Törvény megjobbítása eránt Billt adott be, mellyet először felolvastak.

Az Alsó Házban Mart. 7-kén East-Retford falu dolga a' hol a' Parlamentbeli Követ választásakor éktelen megvesztegettetések történtek forgott fel. Sok tanúk kihallgattak, 's némelylek

közzülök megátalkodottságokért a' Newgate-i tömlőtze küldettettek. Ezek közt volt egy Fox nevű tanú is. — a' ki mellett Lumley Ur fel állott, 's szabadon bocsátatását kérte; Alderman Waitman ellenben a' szabad bocsátatás helyett, keményen megfenyíttetni kívánta.

„Nem azért nem lehetett — így szollt — azon emberből semmit is kivenni, mintha a' dologban egészen tudatlan volna, hanem azért mert az, mind a' mellett is, hogy a' Yorki megyében született, kitanultt ravasz, a' kinn a' Háznak egy tagja sem fogna ki.“ — Peel Ur nem látta szükségesnek, hogy az érdemes Alderman a' Yorki megyebéliek eránt való Antipathiáját kimutassa; egyébaránt — megadván az érdemes Alderman topographiai esméretének a' tiszteletet — azt jegyzette meg, hogy a' Tanu hazája East-Retford nem a' Yorki, hanem a' Nattlinghami megyében fekszik (Nevetés.) — Később, midőn a' jött kérdés alá, hogy East-Retford Falutól nem kellene-e' elvenni a' Követ választásra való jussát? Harvey Ur jónak vélte ezen dologban Crompton Urat, a' Derby Megye Képviselőjét is, a' ki 1818 East-Retfordi Követnek volt elválasztva, kihallgatni. Gordon Ur nem tartotta arra kötelesnek Crompton Urat, hogy magát tanúképpen kihallgattassa. Maga Crompton Ur fel állván, ezt mondta: „Nekem okom nintsen, hogy valamelly tselekedetemet szégyeneljem; (Haljuk!) hanem még egy olyan ember, mint a' Colchesteri Követ (Harvey Ur) nem elégséges arra, hogy magános dolgaimnak nyilván való elbeszélésére reá bírjon; (Rendet kell tartani!) a' tisztelt Követtől nem fognám magam kihallgattatni. A' Ház akaratiának magamat nem szegezem ellene — de egyetlen egy személy tsak ugyan nem ijeszt meg; (Kén-

det!) és azon személynek én csak azt mondóm: Ha te kész vagy egész életedet a Közönség előtt elbeszélni: én is kész vagyok.“ — Mellyre Harvey Úr azt felelte: ha az érdemes Úr azt akarja, hogy mindkettőnk élete folyását a böltsőtől kezdve megvizsgálják, a nélkül, hogy tsupán csak a megvesztegetéseket tennék a vizgálat tárgyául, én reá állok (Rendet!) Peel Úr kérte, hogy ez eránt későbbben tegyen a Ház határozást, mivel most Crompton Úr felindúlva lévén tanúképpen nem hallgatódhatik ki. Kivált ha Harvey Úr találná a kérdéseket eleibe tenni. — Végre kihallgatta a Ház az East-Retford Úgy védjét Denman Urat, 's éjféli 1 órakor eloszlott.

Mártius 10-kén a Mutiny-Bill Cezt a Billt minden esztendőben volks alá kell eresztetni, — melly szóll a Hadi seregnek békesség idején való tarthatásáról) felvétele alkalmatosságával Lord Nugent a testi büntetéseknek a katonaságnál való eltöröltetését kérte — ajánlván a helyett a dolgoztatást és a sokszoros szolgálat tételt; úgy hogy az említett Mutiny-Bill 24 tzikelyében, kihagyatván ezen szók „nem élete és halála“ ezek tétessenek „egy Hadi törvényszéknak se légyen jussa vesszözést vagy más testi büntetést diktálni, kivéven a szolgálatban való megrészegedést, lopást, tsalást, vagy másokra való támadást, a mikor a vétkes halált érdemel“ — General-Major Vivian Úr a hadi fenyíték sentartására elmulthatatlannal szükségesnek ítélte a testi büntetéseket. — Hume Úr felhozta Frantzia Ország Hollandia, Burkus Ország és Amerika példáját, hol a testi fenyíték mindenütt elvan törölve, még is fen áll a Hadi rendtartás. Oberster Lindsay, General Duff és a Hadi Minister Lord Palmerston ellene voltak a Motiónak. — Végre az idegeneknek a Ház-

ból kikellett menni; a kérdés darab ideig vitatódott 's a Motio vissza vetetett.

Mártius 17-kén két ízben volt Kabinét-Gyűlés, elsőben dél utáni 3 órától fogva ölig, későbbben estveli 10 órakor. A Frantzia és Spanyol Követek Gróf Dudleyal Conferentziat tartottak. A Terror nevű Bomba-Hajó és az Amelia nevű Szállító hajó, hajótörést szenvedtek. Ez utolsó, melly a Navarini ütközetben megrongáltt Hajók igazíttatására 50,000 font sterlinget vitt magával, Gibráltárhoz közel 90 emberrel együtt veszett el. — Marquis Angelsea az Irlandiai Helytartó-Lord Mart. 11-kén adott Dublinban elsőben audentiát.

Frantzia Ország.

A Követek Házában Márt. 17-kén Jankowitz Úr (Meurthei Kövel) választatása felett heves vetélkedés volt. Marschal Úr soldféle okokkal mutogatta a Választás törvénytelen voltát. De Jankowitz Úr csak ugyan felvetett. Márt. 18-kán Casimir Perier Úr tanásából, a Jövedelmekre és Költségekre nem két (mint eddig) hanem egy 18 Személyből álló Biztosságot neveztek ki, hogy így a munkának ezen két ága közt a szükséges egybenfüggés annál teljesebb legyen.

A Belső Minister midön a Megyék Fő Tisztjeit meghatalmazta, hogy az Utasoknak a Külföldre Passust adhassanak, a következő kivételeket tette 1.) A teljes kort el nem ért Személyeknek nem szabad útilevet adni Szüléik vagy Tutoraik engedelmé nélkül 2.) A Férjnél lévő Aszszonyszemélyeknek Férjcek meg egyezése nélkül 3.) A Kaszsa-Tisztekné és 4.) a szolgálatban lévő Katonáknak az illető Felsőség engedelmé nélkül. Ha az Utas más Megyéből való, akkor vagy azon Megyéhez írjon előbb a Fő Tiszt, a mellyből való a Passust kéro

személy, vagy ha két megyéjebeli lakosok az útas mellett kezességet vállalnak, adjon egyszerre neki Úti levelet. A' Külföldiket a' Hazájokból való Követséghez kell útasítani, de az ilyeneknek is, ha két esmeretes lakosok mellette kezességet vállalnak, adhat magától egy meghatározott *Formulare* szerint Passust.

Görög Országi Tudósítások.

Ezen Országnak ideigvaló Kormányzéke Aeginában Febr. 7-dik állítatok bé hivatalába illendő szertartással. Ennek leírását a' Görög Országi Közönséges Újság így adja elő. — Febr. 7-dikén tíz óra előtt már minden készületek megtétettek, mellyek ezen közönséges innep nap pompájára rendeltettek. A' Praesidens házatól kezdve az út, melly a' Fő Templomba viszen, 's a' hol a' hitletételeinek végbe kellett menni, olajfa ágakkal behintetett. Eljövén az Indulásnak meghatározott órája a' Praesidens, az Új Kormányzék Tagjai, a' Status Titoknokkal (Trikupi Spiridionnal) együtt a' Fő vagy Székes Templom felé megindultak. Követték a' Praesidens Késérő Tiszti Kart minden Aeginából jelenvolt Görög Generálisok és Főbb Tisztek, és tiszteletből az odavaló Kikötőhelyben lévő Anglus és Orosz Tsászári hadi hajókról számos Tisztek. Minelutánna a' Templomba bementek és a' Papság a' szokott imádságot elénekeltte, a' Praesidens a' Metropolita előtt, ki a' Szent Evangyéliomot kezeiben tartotta, megállott, 's jobb kezét kinyújtván az ötödik Decretumban befoglaltatott esküvés formája szerint a' hitet letette. Ezen módon esküdtek fel az Ország hívségére a' Kormányzéknek minden tagjai a' Státus Titoknokkal együtt a' Decretum határozása szerint. — Ezeknek végződésével Görög Országnak három védelmező Fejedelméért közönséges könyörgés tartatott, melly alatt a' városban 21 ágyú lövések

tétettek. Ennek utánna könyörögtek a' Praesidensnek Gróf Capodistrias-nak és Görög Ország Kormányzóinak életekért; melly alatt a' kikötőhelyben lévő Anglus és Orosz hadi hajókról 19 ágyú lövések estek, a' hajókon pedig Görög Zászlók lobogtak. Ezen közinnep napot a' nép ilyen szokszorozott öröm kiáltozásaival rekesztette bé: „Éljen a' mi Praesidensünk!“ — A' Státusnak Fő Titoknokja Trikupi Spiridion, még ez nap egy Herülő Írást tett közönségesse, mellyben jelenti, hogy enneh utánna minden Görögök akármelly rangúak és állapotunk legyenek azok, kérelmeket egyenesen az Ország Fő Titoknokjához nyujtsák be, a' ki kötelességének esmeri azoknak foglalatiát Ó Excellentiájának a' Praesidens Úrnak elébe terjeszténi, és annak parantsolatja szerint azoknak eleget tenni.

Erdély Ország.

Brassóból Febr. 21-dikén. — A' mai napon, minden igaz Székely Haza finak mély bánatjára Kiljeni Székely Sámuelnek halálával egy olly Polgártól fosztatánk meg, kiről azt reményeltük, hogy benne a' Hazának tartós oszlopot nyertünk és még sokáig bírhatunk. Fájdalom, hogy ennek a' buzgó polgárnak az ő virágában, — midőn Tartományi Biztosságának legszebb tsiráit elkezdené virágzásba hozni, — és a' midőn már Ó reá 's Benne a' Hazára nézve is valódi érdem szerint, fényes kinézetek mosolyognak vala, — éppen akkor és pedig éppen itt Brassó Városában híres Orvosainknak kezek között, egy Epehideglegesnek, fájdalom! rossz következésből, örökre el kellé aludni. Ditső Fia a' kesergő Hazának — ki mindenben minden, és mindenek mindene tudtál volna lenni — nyugodjál bétkével!!!

Magyar Ország.

Marton-Vásár Mártius 17-dikén. — Tegnap jelent meg Budán Ó Tsász.

Kir. Fő Hertzegegnél az Ország Nádoránál a' Sárvízi Birtokosok által küldetett számos Kiküldöttség, Méltós. Székes Fejérvári Megyés Püspök Sutsits Pál Ő Nagyságának vezérlése alatt, alázatos köszönetet mondván Ő Ts. K. Fő Hertzegegnének kegyes, és hathatós pártfogásáért egyszermind könyörögven, hogy ezen nagy munkából származandó Nemzeti ditsőség' örök emlékezetére a' Sárvízi Tsatornát Nádor Tsatorna nevezetével engedje ditsőíteni; melly ebbeli tisztelkedésünket Ő Fő Hertzege vele született legkegyesebb lecrészkedéssel fogadá, 's a' Nemzeti pallérozódásnak nevezetes léptsőjét mutatá, állani ezen posványok szerentsés letsapolásában; azért szívesen is örvend ennek tökéletes végrehajtásán, kegyesen ígervén: hogy Fő Hivataljának pártfogására mindenkor a' Sárvízi Birtokosok' Társága méltán számot tarthat, 's azért a' fényes Nádor Hivatalnak ditsőítésére kért nevezetét ezen Nemzeti megkülömböztetésre érdemes Tsatornának készséggel megengedni méltóztatik.

A' közelebbi Országgyűlésén hozott Törvénynek VII. Tzikkelye szerint választatott országos Deputatio, Ő Tsász. Kir. Fő Hertzegegnének az Ország' Nádorának Elölülése alatt, az országos öszveírásra, és a' Porták' megigazítására nézve, Pesten öszvegyülekezett. Ennek tagjai szerentsések voltak ezen h. 20-kán és 21-dikén Ő Tsász. Kir. Fő Hertzegegnél magokat béjelenteni; és mindjárt 21-dikben első ülést tartottak a' Gróf Károlyi háznak palotájában.

Ezen országos Deputatiónak tagjai a' következők: — A' Fő Rendek' Táblájától: Az Ország Primása Fő Mélt. Hertzeg Rudnay Sándor; Nagy Mélt. Fogarásföldi Gróf Nádasdy Paula Fe-

rentz Ő Exja, Váczi Püspök; N. M. Cziráli és Diénesfalvai Cziráky Antal Ő Exja, Ország' Bírája; N. M. Végh István Ő Exja, Korona-örző; N. M. Monyorókeréki Gróf Erdődy Károly Ő Exja, Varasd Vgyének Örökös és Főispánya; N. M. Vásonkeői Gróf Zichy Ferentz Ő Exja, a' Hétszemélyes Fő Törvényszék' Assessora, Bihar Vármegye Fő Ispánya; Mélt. Radványi Gróf Györy Ferentz, Báts és Bodrogh té. Vgyék' Fő Ispánya; Mélt. Zsadányi és Török-Szent-Miklósi Almásy József, a' hét személyes Fő Törvényszék' Assessora, Gömőri Fő-Ispány; Mélt. Buzini Gróf Keglevich Gábor, Nográdi Fő Ispány; Mélt. Soborsini Bárá Forray András, Krassó Vármegyének Fő Ispányi Helytartója; Mélt. Sárvári Felső-Vidéki Gróf Széchényi István, Tsász. K. Kamarás; Mélt. Csömöri Bárá Zay Károly, Tsász. Kir. Kamarás.

A' TT. Státusok' Táblájától: Mélt. Székelyi Majláth György Personális Ő Nagysága.

A' Kir. Táblától: Nagyságos Chyeci és Assa-Kürthi Ghyczy Péter, Vice-Palatinus; Nsgos Szentkirályi László Úr, Nádor-Ispányi Itélőmester; Nsgos Belházi Bartal György, Itélőmester; — Tek. Kukulievich Antal, Varasd Vgyei Fő Jegyző.

Az Egyházi Rendből: Fő Tiszt. Csasz István, Kalotsai Kanonok; Fő Tiszt. Palugyai Palugyay Imre, Váczi Kanonok, és a' Kir. Tábla' Praelátusa.

A' TT. Vármegyék' részéről: TT. Peteőfalvai Uzsovits János, Nyitrai; Felső-Kubinyi Kubinyi Gáspár, Lip-tói; Kesseleőkeői Majthényi Antal, Honthi; Románfalvai Fejerváry József, Pesti; Felső-Bükki Nagy Pál, Sopronyi; Nedeczki Nedeczky Ferentz, Tolnai; Deák Antal, Szaladi; Mélt. Szolga-Egyházi Marich István Dávid,

Tsász. K. Kamarás, Székes Fejérvári; Ngos Adámföldi Bornemisza Gábor, Kir. Tábla Assessora, Sárosi; TT. Bernáthfalvi Földváry Ferentz, Hevesi; Palóczy László, Borsodi; Sárosfalvai Bittó Albert, Aradi; Mélt. Roglatitzai Miskolczy István, Kir. Kamarás, Bihar; Bene Jó'sef, Csongrádi; Puchói Marczibányi János, Torontáli; Poczavecz Sigmund, Szeremi; Hegezdűs Pál, Verőcei; Horváth Péter, Jász-Kunsági; Oláh Mihály Hajdú-Kerületi, Deputátus Urak az Ország gyűlésén.

A' Szabad Kir. Városok' részéről: TT. Damianovits György, Pesti; Menyhárt István, Esztergomi; Urbán Ignácz, Eperjesi; Nagy Ferentz, Szegedi; Staidacher Jó'sef, Zágrábi, Követ Urak.

Csanád Vármegyéből Püspök Makóról. Martz. 12-dikén. Egy Tudós és hasznos Férjfiat veszte el Ekklézsiánk ama néhai nagy hírű 's széles tudományú Senior és Debreczeni Predikátor Szikszai Györgynek atyáéhoz mindenben méltó fiában Tiszt. Szikszai Benjámin, Tractualis Assessor 's a' P. Makai Reform. Ekklézsia 25 esztendőök alatt, nagy kedvességű elhunyt lelki Pásztorában! Ugyanis fáradhatatlan 's igazi tudóst ábrázoló szorgalma, hivatala iránt való példás buzgósága és tüze által okoztatott, több idő ólta sorvasztó 's a' gyógyító mesterséget régen meghaladott tudó és lép veszélye (phtisis pulmonalis) jó Pásztorunkat, közös fájdalomunkra a' fenn említett hónap ötödikén, munkás és hasznos életének 56-dik esztendejében, tőlünk örökösen elszakasztá. A' mi tiszteletet adhatnak az élők a' holtaknak, azt Tiszt. Vajda Sámuel,

Tiszt. Szél Sámuel Vásárhelyi Predikátor Urak, nem külömben Tiszt. Buzás Lajos Oskoláinkban Erdemes Tanító Úr az elhunyt érdemeihez illő, tudós és épületes elmékedéseikkel Mártz. 9-dikén Templomunkban fényes és nagy számú kesergő Gyülekezet előtt megadák. A' tisztelt Tudós Férjfiak által tartott épületes tanítások szerént vizasztalásunkra reményljük is, hogy míg a' kegyeseknek a' vett áldásért lelki áldozatot tenni, — a' szükölködőknek az egek Urától áldásért könyörögni, — míg a' gyengébb értelmű Magyar Keresztényeknek a' Biblia homályosabb értelmű helyeire nézve Kalauz vagy Szövetnek szükséges — addig a' Szikszai nevek közöttünk 's maradékaink között bizonyosan élni fognak! A' kik életekben sokunkat megtisztelnek, illő hogy általunk holtokulán is tiszteltessenek!!

Szathmárból írják, hogy ott a' Szamos vizét, melly a' Városnak háttára, a' kemény tél vastag jéggel borítván bé, közönséges lett a' lakosok féltelme, nehogy az idő lágyulásával a' jég a' hidat elszakaszsa 's a' város öszveköttetése a' vidékkel egy időre ez által félbeszakasztassék. Erre nézve a' városi gondos Magistratus minden rendeléseket megtéteget, hogy a' Hídban a' jég megindulása minél kevesebb kárt tehessen. Így midőn Martzius 1-ső napja estvéjén a' jég megindult, öt jármát a' hídnak elvitté ugyan, de legalább az előre való gondoskodás után, könnyebben, és hamarább helyre lehet a' hidat állítani, mihelyt a' nagy víznek apadása engedi; melly végre a' Városnak szeretett Magistratusa mindent meg is tesz, hogy számos gazdálton és kereskedőkön, kik ezen elzárattatás miatt sokat szenvednek, nélkül élébb segítsen. — Mártzius 7-kikén

Szathmáron tűz támadt, de a' mellynek a' kiöntött Szamos a' meggyüladott házontúl való terjedését meggátolta.

Tudományos Dolgok.

Annak bizonyására, hogy külföldön, nevezetesen Olasz Országban is kezdik a' Tudósok a' Magyar Nyelvre 's előre haladó Literaturánkra figyelmeztességeket kiterjeszteni; közöljük az Echo nevű Májlandi Tudományos Újságnak (L' Eco Giornale di Scienze, Lettere, Arti, Commercio e Teatri) Mártzius 12-dikén költ darabjából a' következőket:

„A' Magyar Országi Literaturának legújabb szüleményei között különösen megkülönbözteti magát két tudományos Munka. Egyik közülök a' Nevelésről írt kézi könyv, mellyet Theol. Doctor és Professor Szilasy Úr adott ki, melly a' maga tárgyát filozofusi mélységgel és nemes szabadsággal kimeríti; a' másik Bitnitz Úrnak a' Magyar Literatura Professorának Munkája, mellyben a' Magyar Nyelv systemáját mind a' folyó beszéd, mind az ékesen szóllás, mind a' költés tekintetéből előadja. A' munkájából kitetszik, hogy a' Szerző nagy Philologus, Philosophus és Aestheticus; 's ezen Munkája egyszermind a' didacticus vagy tanítói stylusban is példáiul szolgálhat.“

„A' szép tudományok kedvellői Kisfaludy Úrnak 1828-dik évére készített Auróranévű Almanachjában gazdag ajándékot nyernek, nemcsak a' különféle tárgyú darabok nagy számára, hanem azoknak fontosságokra nézve is. Majd minden most élő jelesbb költők gazdagították ezen Almanachot Poétai adományaikkal; és bizvást mer-

„jük állítani, hogy ez az Almanach becsére nézve nem kevesebbet nyom, mint más Külföldi Almanachok. Az e' féle fényt mutató hazai munkáknak mindenkor külömbféleség volt ugyan legcsillámlobb bélyegek; de ez most magát e' részben leginkább megkülönbözteti. — Kevés idővel ez előtt ama híres Gray Elégiájának már ötödik Magyar fordítása nyomtattatott ki, illytím alatt: Egy Falusi Temető felett. — Ugyan tsak Rómában jött ki mostanában Olasz nyelven egy Magyar Grammatika az Olaszok számára, mellynek (magános tudósítások szerént) szerzője egy Magyar Pap, ki most a' Luccai Hertzeg Udvarában vagyon. — A' híres Olasz Országi költő Rossi Ur kiadja Fáy András Úr meséinek Olasz fordítását. — Londonban igen kedvesen vették némelly Magyar Daloknak Anglus fordításait, mellyeket Gróf Majláth Úr adott ki, és nem sokára több e' féle Magyar Dalok fordítása is adatik ki.“

A' pénz folyamat Mártzius' 31-dikén; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligatóziói	89
Az 1820-béli sorsosok,	143 1/2
Az 1821-béli hasonlóok,	116 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligatóziói, 43 for. kelték, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák kelték 1015 4/5 forinton Conv. Pénzben.	

A' Felsőségi meghatározás szerént a' folyó Április hónapban mindenféle szabott árú Zsemlyék, kétszeres gabona és rozs kenyerek kissébbre fognak szakasztatni. A' marhahúsnak fontja ezen hónapra 8 pengő vagy 20 Váltó krajtzárra határozottatott.

Szerkeztető és Kiadó Márton József, Professor.

Nyomatató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)